

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСПОРТА

ПРАВИЛНИК
О ПОСТАВЉАЊУ ПОСЕБНИХ ОБЈЕКТА НА ПУТУ
РАДИ СМАЊЕЊА БРЗИНЕ КРЕТАЊА ВОЗИЛА

Сарајево, јануар 2007. године

На основу члана 252. став (1) тачка 5) а у вези са чланом 47. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини «Службени гласник БиХ», број 6/06), министар комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, у сарадњи са органима надлежним за саобраћај, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ПОСТАВЉАЊУ ПОСЕБНИХ ОБЈЕКТА НА ПУТУ
РАДИ СМАЊЕЊА БРЗИНЕ КРЕТАЊА ВОЗИЛА**

І - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет Правилника)

Овим Правилником одређују се врсте посебних објеката на путу ради смањења брзине кретања возила, мјеста и начин постављања посебних објеката на путу и прибављање одобрења за постављање посебних објеката.

Члан 2.

(Мјесто за постављање посебних објеката)

(1) Посебни објекти на путу ради смањења брзине кретања возила (у даљем тексту: посебни објекти) се постављају испред пјешачких прелаза, прелаза бициклистичких стаза/трака преко друма, у близини вртића, школа и других локација на којима често бораве дјеца, те у близини мјеста колективног боравка старијих лица и лица са појединим функционалним сметњама – болестима (лица у инвалидским колицима, рулаторима), у близини локација гдје већи број незаштићених учесника у саобраћају прелази пут (пјешаци, бициклисти и сл.), жељезничких прелаза, друмских наплатних пролаза, као и у близини укрштања путева.

(2) Није дозвољено постављање посебних објеката на аутопуту и брзом путу.

(3) Посебне објекте не треба градити и постављати на путевима који гравитирају према станицама за прву помоћ и болницама, као и на путевима гдје је примарно кретање возила прве помоћи.

Члан 3.

(Начин постављања посебних објеката)

(1) Посебни објекти морају бити означени одговарајућим саобраћајним знаковима, према правилнику о саобраћајним знаковима.

(2) Површина посебних објеката мора бити од противклизајућег материјала и означена рефлектујућим материјама на оној страни са које се возило приближава.

(3) Посебни објекти морају бити адекватно фиксирани у коловозну завјесу, како би се спријечило одвајање појединачних елемената или њихових дијелова.

(4) У зони вјештачких избочина, уздигнутих плоча, путних јастука и вјештачких улегнућа морају се спровести примјерене мјере одводње.

II - ВРСТЕ ПОСЕБНИХ ОБЈЕКТА

Члан 4.

(Врсте објеката који се постављају)

На путевима се могу постављати следећи посебни објекти :

а) Оптичке бијеле линије упозоравају возаче на потребу смањења брзине кретања возила, изводе се помоћу средстава за обиљежавање ознака на коловозу попречно на смјер вожње, а постављају се испред раскрсница, пјешачких прелаза, опасног дијела пута и сл.

б) Звучне или вибрационе траке упозоравају возаче на потребу смањења брзине кретања возила, изводе се храпављењем коловозног застора глодањем или наношењем танких рељефних слојева на коловоз, које при прелазу возила производе вибрације и звучне ефекте.

1) Звучне траке при прелазу возила производе тихе вибрације, а у правилу се постављају испред школа, вртића, жељезничких прелаза, пјешачких прелаза, друмских наплатних пролаза, укрштања и опасних кривина гдје су велике брзине кретања и гдје се жели звуком и малим вибрацијама возила, упозорењем, постићи смањење брзине на прописану.

2) Вибрационе траке при прелазу возила производе јаче вибрације, а постављају се на мјестима гдје се жели упозорити возач на вожњу по успостављеном ограничењу брзине кретања.

ц) Вјештачке избочине су физичке направе које се у правилу постављају прије зоне смирења саобраћаја, односно у стамбеним улицама, обиљеженим саобраћајним знаком «зона у којој је ограничена брзина» или знаком «подручје смиреног саобраћаја», а постављају се преко половине или по цијелој ширини саобраћајне траке и конвексног су профила.

д) Уздигнуте плоче су физичке направе трапезног профила, намијењене за присилно смањење брзине кретања, које се морају разликовати од колне површине пута, по материјалу и боји тако да су добро видљиве дању и ноћу.

е) Путни јастуци су физичке направе које се изграђују као вјештачке избочине у виду јастука (у облику пирамиде са одсјеченим врхом), не протежу се преко цијеле саобраћајне траке, те је возилима са већим размаком између точкова (аутобусима и сл.) олакшано прелажење.

ф) Вјештачка улегнућа су физичке направе које се постављају као «извртнуте» вјештачке избочине за смањење брзине кретања возила на дионицама пута и мјестима гдје је већи ризик настанка саобраћајне несреће, а обликована су тако да га «тешка» возила могу прећи без већих потешкоћа.

г) Краће сужење пута се изводи у циљу смањења брзине кретања возила и истовремено се омогућава лакше прелажење пута од стране пјешака и бициклиста, а дато сужење скраћује пут кретања незаштићених учесника у саобраћају, омогућава да исти лакше уочавају и да буду уочени од стране других учесника у саобраћају.

х) Друмске капије се изводе као посебни објекти за смањење брзине кретања возила

на путу код улаза у густо насељена мјеста, градове или подручја града, а коловозне траке се раздвајају у симетричном или асиметричном облику и у међупростору – раздјелном острву се обично сади ниско растиње.

и) Бојење маркираних дијелова пута се користи за поваћање опреза учесника у саобраћају на одређену локацију или категорију учесника у саобраћају (прелаз бициклическе стазе преко коловоза), у циљу смањења брзине кретања, а обично се боји коловозни застор са плавом или црвеном бојом. За заштиту пјешачких прелаза у циљу боље уочљивости користе се жуте или црвене линије упоредо са бијелим линијама које означавају пјешачки прелаз.

III - НАЧИН ПОСТАВЉАЊА И ОЗНАЧАВАЊА ПОСЕБНИХ ОБЈЕКТА

Члан 5.

(Оптичке бијеле линије)

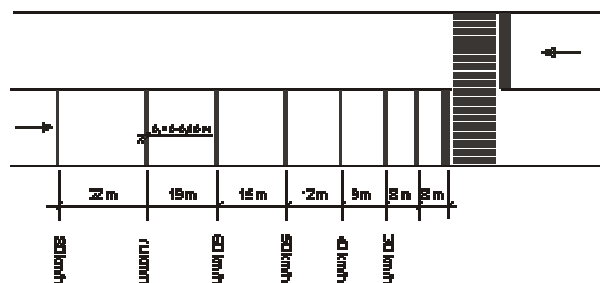
(1) Оптичке бијеле линије упозорења се изводе серијским постављањем најмање 4 бијеле рефлективне траке попречно на смјер војње преко цијеле ширине саобраћајног трака, све веће ширине и на све мањем размаку.

(2) Прва линија мора бити ширине 20 цм, а сљедећим се повећава ширина за 10 цм (слика 1).

(3) Размак између линија је зависан о почетној брзини (нпр. 80 км/х) и коначној брзини (нпр. 40 км/х) коју возило постиже прије опасног дијела пута (слика 2).

Слика 1.

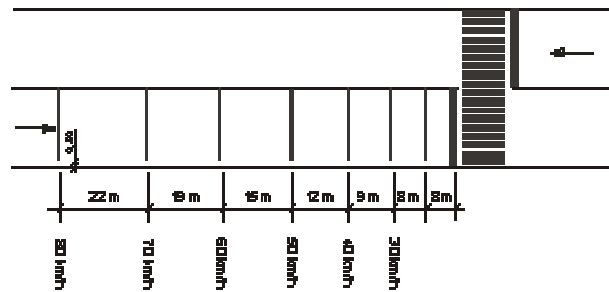
Слика 2.

Члан 6.

(Звучна трака)

(1) Траке за звучно упозоравање возача («звучна трака»), се изводе храпављењем колничког застора површинским средствима, глодањем или наношењем еруптивне камене гранулације величине 8-12 мм, (слика 3).

(2) Звучне траке се изводе у пару на удаљености 1,8 м (2,0 м), преко саобраћајне траке, ширине 15-40 цм и висине 5-12 мм на међусобном размаку који је зависан о почетној (нпр. 80 км/х) и коначној брзини (нпр. 40 км/х) коју возило постиже прије опасног дијела пута.

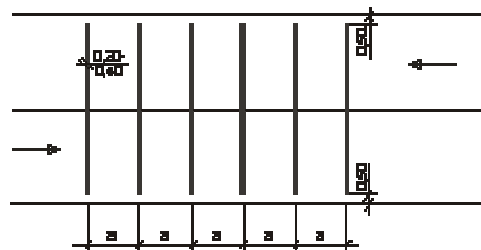

Слика 3.

Члан 7.

(Вибрационе траке)

- (1) Вибрационе траке су положене у пару на међусобној удаљености 1,8 м (2,0 м), (слика 4).
- (2) Вибрационе траке изводе се од камене еруптивне гранулације преко цијеле ширине колника, ширине 20-40 цм и висине 18-25 мм.
- (3) Размак пара трака "а" је зависан од највеће дозвољене брзине, што у правилу представља временски пролаз од 1 секунде односно 2 секунде.

V = 30 km/h	a = 8 (16) m
V = 40 km/h	a = 11 (22) m
V = 50 km/h	a = 14 (28) m
V = 60 km/h	a = 17 (34) m
V = 70 km/h	a = 19 (38) m
V = 80 km/h	a = 22 (44) m

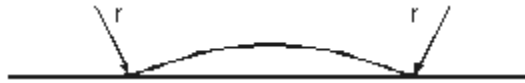
Слика 4.

Члан 8.

(Вјештачке избочине)

- (1) Вјештачке избочине се постављају у низу, а међусобна удаљеност избочина може износити од 20 до 60 м зависно о ситуацији.
- (2) Зависно о ограничењу брзине, вјештачке избочине су сљедећих димензија:

- а) за 50 км/ч или мање, ширина не смије бити мања од 60 цм, а висина не смије прелазити 3 цм,
- б) за 40 км/ч или мање, ширина не смије бити мања од 85 цм, а висина не смије прелазити 5 цм и
- ц) за 30 км/ч или мање, ширина не смије бити мања од 120 цм, а висина не смије прелазити 7 цм.

Слика 5.

- (3) Тип а) и б) из става (2) овог члана морају се изводити од модуларних елемената, од гуме или пластичне масе, а тип ц) може се изводити и од асфалтне масе.
- (4) Вјештачке избочине могу се радити као привремене (код радова на путу и сл.) у виду «гуменог јастука» који се аутоматски надувава, на висину до 5 цм, ако возач не смањи брзину кретања возила.

Члан 9.

(Уздигнуте плоче)

- (1) Уздигнуте плоче се изводе појединачно или у низу већином на мјестима гдје се налази обиљежени пјешачки прелаз (слика 6).
- (2) Висина плоче је 5 - 12 цм, дужина 2 -30 метара.
- (3) Нагиб прилазних рампи износи између 1 : 10 до 1 : 20, а дужина прилазних рампи зовисна је о висини плоче и минимално је дужине 1 м.

Слика 6.

Члан 10.

(Путни јастуци)

- (1) Путни јастуци се постављају у правилу за смањење брзине на испод 30 км / ч, на удаљености од 4,5 до 6 метара испред пјешачког прелаза, прелаза бицикличке стазе преко пута, раскрснице и сл.
- (2) У правилу, упоредо са изградњом путних јастука раде се и пјешачка острва.
- (3) Димензије путног јастука су начелно:
 - а) попречна ширина горње плоче је 120 цм, висина 8 цм и нагиб 1:5 према странама;
 - б) уздужна ширина горње плоче је 200 цм, висина 8 цм и нагиб 1:10 у правцу кретања возила.

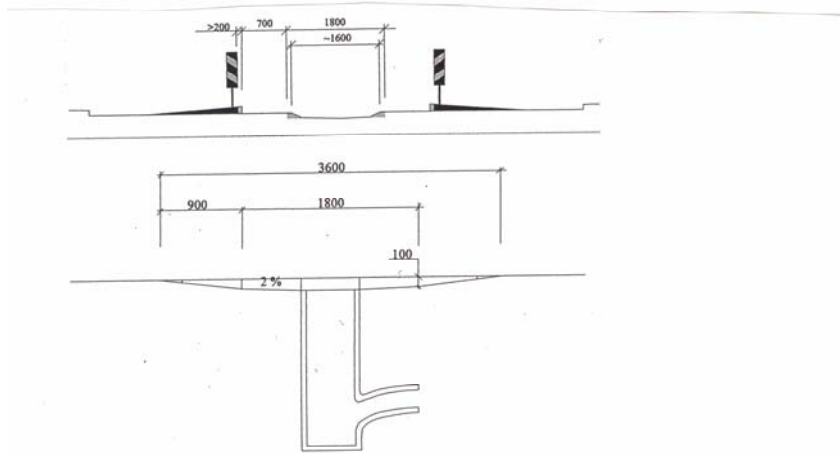
Члан 11.

(Вјештачка улегнућа)

- (1) Вјештачка улегнућа се постављају (изграђују) на путевима на којима је већи

интензитет саобраћаја возила јавног градског линијског саобраћаја (аутобуса) и тешких теретних возила.

(2) Код изградње улегнућа посебно се мора водити рачуна о адекватној одводњи. Ширина улегнућа је начелно 160 цм (слика 7).

Слика 7.

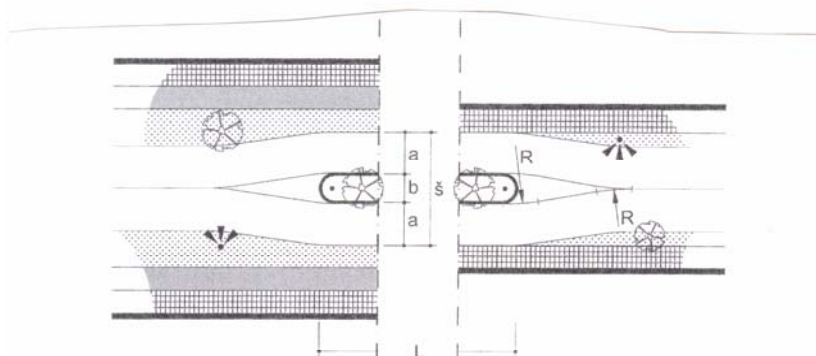
Члан 12.

(Друмске капије)

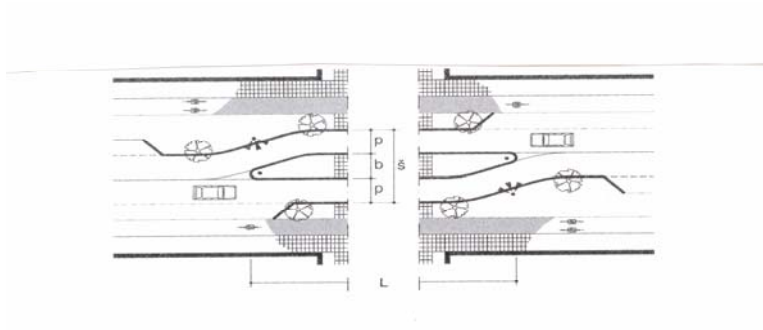
(1) Друмске капије се изводе као посебни објекти код којих се коловозне траке раздвајају у симетричном (слика 8.) или асиметричном облику (слика 9.), а у међупростору – раздјелном острву се обично сади ниско растиње.

(2) Дужина раздјелног острва се у начелу креће од 15 до 30 метара.

(3) Изграђују се на путу код улаза у густо насељена мјеста, градове или подручја града.

Слика 8.

Слика 9.

IV - ОДОБРЕЊЕ ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ПОСЕБНИХ ОБЈЕКТА

Члан 13.

(Издавање одобрења за постављање посебних објеката)

- (1) За постављање посебног објекта потребно је да подносилац захтјева за постављање посебног објекта у свом захтјеву, који подноси предузећу или одговорарајућој институцији која управља путевима, наведе разлоге и друге аналитичке параметре који оправдавају постављање посебних објеката.
- (2) О захтјеву из претходног става овог члана рјешава управитељ путева. Уколико захтјев ријеша позитивно ради на изради посебног објекта или елабората.
- (3) Трошкови израде пројекта односно елабората као и постављање посебних објеката пада на терет управитеља путева.
- (4) На основу посебног саобраћајног пројекта на коловозу се постављају друмски јастуци, вјештачка улегнућа, краћа сужења пута и друмске капије.
- (5) На основу посебног саобраћајног елабората на коловозу се постављају оптичке бијеле линије, звучне и вибрационе траке, те врши бојење маркираних дијелова пута.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

(Прелазне одредбе)

Посебни објекти и саобраћајни знакови постављени уз њих, који нису у складу с овим Правилником, а затекну се на путевима на дан доношења овог Правилника, морају се уклонити, односно ускладити са овим правилником до 31. децембра 2007. године.

Члан 15.

(Престанак примјене прописа)

На дан доношења овог Правилника престаје примјена прописа који се односе на питања из овог Правилника, који су регулисали ову област у БиХ.

Члан 16.

(Ступање на снагу и објава)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику БиХ», а објављује се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

МИНИСТАР

др Бранко Докић